

Zadeva C-369/04

Hutchison 3G UK Ltd in drugi

proti

Commissioners of Customs and Excise

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo VAT and Duties Tribunal, London)

„Šesta direktiva DDV – Obdavčljive transakcije – Pojem ‚gospodarska dejavnost‘ – Člen 4(2) – Dodeljevanje dovoljenj za uporabo določenega dela radiofrekvenčnega spektra, namenjenega telekomunikacijskim storitvam“

Povzetek sodbe

Davčne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Gospodarske dejavnosti v smislu člena 4(1) in (2) Šeste direktive

(Direktiva Sveta 77/388, člen 4(1) in (2))

Člen 4(1) in (2) Šeste direktive 77/388 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih je treba razlagati tako, da izdajanje takih dovoljenj, kot so dovoljenja za mobilne telekomunikacije tretje generacije, imenovane „UMTS“, s strani nacionalnega regulativnega organa, odgovornega za dodelitev frekvenc, na podlagi dražbe pravic uporabe telekomunikacijske opreme, ni gospodarska dejavnost v smislu te določbe in zato ne spada na področje uporabe te direktive.

Ta dejavnost se obravnava kot nujen prvi pogoj za dostop gospodarskih subjektov do trga mobilnih telekomunikacij in ne pomeni udeležbe pristojnih nacionalnih organov na navedenem trgu. Zgolj ti subjekti, imetniki dodeljenih pravic, namreč z delovanjem na obravnavanem trgu izkoriščajo zadevno premoženje z namenom trajnega doseganja dohodka.

Z izdajo takih dovoljenj zato pristojni nacionalni organ ne izkorišča premoženja, ki ga sestavljajo navedene pravice uporabe z namenom trajnega doseganja dohodka. Ta organ s postopkom izdaje izključno izvaja dejavnost nadzora in normiranja uporabe elektromagnetnega spektra, za kar je izrecno pooblaščen.

Poleg tega pa dejstvo, da je za izdajo zadevnih dovoljenj treba plačati dajatve, ne spreminja pravne narave te dejavnosti.

(Glej točke 36, 38, 39, 43 in izrek.)

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

26. junija 2007(*)

„Šesta direktiva DDV – Obdavčljive transakcije – Pojem ‚gospodarska dejavnost‘ – Člen 4(2) –

Dodeljevanje dovoljenj za uporabo določenega dela radiofrekvenčnega spektra, namenjenega telekomunikacijskim storitvam“

V zadevi C-369/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo VAT and Duties Tribunal, London (Združeno kraljestvo), z odločbo z dne 24. avgusta 2004, ki je prispela na Sodišče 26. avgusta 2004, v postopku

Hutchison 3G UK Ltd,

mmO2 plc,

Orange 3G Ltd,

T-Mobile (UK) Ltd,

Vodafone Group Services Ltd,

proti

Commissioners of Customs and Excise,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, P. Kriš, E. Juhász in J. Klučka, predsedniki senata, K. Schiemann, J. Makarczyk (poročevalec) in U. Lohmus, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnika: B. Fülöp in K. Sztranc-Szawiczek, administratorja,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. februarja 2006,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Hutchison 3G UK Ltd, MmO2 plc, Orange 3G Ltd, T-Mobile (UK) Ltd in Vodafone Group Services Ltd K. P. E. Lasok, QC, ter J. Turnbull in P. Lomas, solicitors,
- za vlado Združenega kraljestva M. Bethell in R. Caudwell, zastopnika, skupaj s P. Goldsmithom, K. Parkerjem in C. Vajdo, QC, ter G. Peretzom, barrister,
- za dansko vlado J. Molde, zastopnik, skupaj s K. Hagel-Sørensenom, odvetnik,
- za nemško vlado W.-D. Plessing in C. Schulze-Bahr, zastopnika, skupaj s K.-T. Stoppom, odvetnik,
- za špansko vlado J. Rodríguez Cárcamo, zastopnik,
- za Irsko D. O'Hagan, zastopnik, skupaj z A. Astonom, SC, in G. Clohessyjem, BL,
- za nizozemsko vlado H. G. Sevenster in M. de Grave, zastopnika,
- za Komisijo Evropskih skupnosti K. Gross, R. Lyal in M. Shotter, zastopniki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 7. septembra 2006

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Šeste direktive 77/388/EGS Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva), zlasti na razlago člena 4 te direktive.

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med družbami Hutchison 3G UK Ltd, Mm02 plc, Orange 3G Ltd, T-Mobile (UK) Ltd in Vodafone Group Services Ltd ter Commissioners of Customs and Excise, organom, ki je v Združenem kraljestvu pristojen za pobiranje davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), zaradi pridobitve pravice do odbitka zneska DDV, ki naj bi ga te družbe plačale, ko jim je leta 2000 Secretary of State for Trade and Industry (državni sekretar za trgovino in industrijo, v nadaljevanju: državni sekretar) na podlagi dražbe izdal dovoljenja za mobilne telekomunikacije tretje generacije, imenovane UMTS (v nadaljevanju: dovoljenja, obravnavana v postopku v glavni stvari).

Pravni okvir

Določbe o DDV

Skupnostna ureditev

3 Na podlagi člena 2(1) Šeste direktive je dobava blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države za plačilo, predmet davka na dodano vrednost.

4 Člen 4 te direktive določa:

„1. ‚Davčni zavezanec‘ je vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno opravlja katero koli gospodarsko dejavnost iz odstavka 2, ne glede na namen ali rezultat te dejavnosti.

2. Gospodarske dejavnosti iz odstavka 1 obsegajo vse dejavnosti proizvajalcev, trgovcev in oseb, ki opravljajo storitve, vključno z rudarskimi in kmetijskimi dejavnostmi in dejavnostmi samostojnih poklicev. Za gospodarsko dejavnost se šteje tudi izkoriščanje premoženja v stvareh ali pravicah, ki je namenjeno trajnemu doseganju dohodka.

[...]

5. Državni, regionalni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava se ne štejejo za davčne zavezanke v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo kot organi oblasti, tudi če pobirajo dajatve, pristojbine, prispevke ali plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami.

Pri opravljanju takšnih dejavnosti ali transakcij pa se štejejo za davčne zavezanke v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami, če bi obravnavala, kot da niso davčni zavezanci, povzročila znatno izkrivljanje konkurence.

V vsakem primeru se ti organi štejejo za davčne zavezanke v zvezi z dejavnostmi iz Priloge D, če obseg teh dejavnosti ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv.

[...]“

5 ?len 17 omenjene direktive dolo?a:

„1. Pravica do odbitka nastane v trenutku, ko nastane obveznost za obra?un odbitnega davka.

2. Dokler se blago in storitve uporabljajo za namene njegovih obdav?ljivih transakcij, je dav?ni zavezanec upravi?en odbiti davek, ki ga je dolžan pla?ati:

a) davek na dodano vrednost, ki ga je dolžan pla?ati ali ga je pla?al za blago ali storitve, ki mu jih je dobavil ali mu jih bo dobavil drug dav?ni zavezanec;

[...]“

6 To?ka 1 Priloge D k Šesti direktivi navaja telekomunikacije.

Nacionalna ureditev

7 Zakon o DDV iz leta 1994 (Value Added Tax Act 1994) v ?lenu 4(1) dolo?a:

„DDV se obra?una od vseh dobav blaga ali storitev, opravljenih v Združenem kraljestvu, ?e gre za obdav?ljivo dobavo blaga ali storitev, ki jo zavezanec opravi v okviru svoje gospodarske dejavnosti.“

Dolo?be glede dodeljevanja dovoljenj, obravnavanih v postopku v glavni stvari

Skupnostna ureditev

8 Direktiva 97/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. aprila 1997 o skupnem okviru za splošna in posami?na dovoljenja na podro?ju telekomunikacijskih storitev (UL L 117, str. 15) je veljala do 25. julija 2003.

9 ?len 2(1) te direktive dolo?a:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

[...]

(d) ‚bistvene zahteve‘ so neekonomski razlogi v javnem interesu, zaradi katerih lahko država ?lanica dolo?i pogoje za postavitve in/ali izkoriš?anje telekomunikacijskih omrežij ali opravljanje telekomunikacijskih storitev. Ti razlogi so varnost delovanja omrežja, ohranjanje njegove celovitosti in v upravi?enih primerih skupno opravljanje storitev, varstvo podatkov, varstvo okolja ter urbanisti?ni cilji in cilji urejanja okolja ter smotrna raba frekven?nega spektra in prepre?evanje vseh škodljivih motenj med radijskimi telekomunikacijskimi sistemi in drugimi prostorskimi ali zemeljskimi tehni?nimi sistemi. [...]“

10 V ?lenu 3(3), drugi stavek, navedene direktive je dolo?eno:

„V skladu z dolo?bami oddelka III lahko države ?lanice izdajo posami?no dovoljenje le, ?e imetnik dovoljenja pridobi dostop do omejenih stvarnih in drugih virov ali je podvržen posebnim obveznostim ali uživa posebne pravice.“

11 ?len 4(1) Direktive 97/13 natan?neje dolo?a pogoje za pridobitev splošnih dovoljenj:

„Kadar države ?lanice vežejo zagotavljanje telekomunikacijskih storitev na izdajo splošnih dovoljenj, se lahko v upravi?enih primerih v teh dovoljenjih zahteva izpolnitev pogojev iz to?k 2 in

3 priloge. Za ta splošna dovoljenja se uporabi najmanj zavezujoči sistem, ki zagotavlja spoštovanje bistvenih zahtev in drugih zahtev javnega interesa iz točk 2 in 3 priloge, ki jih je treba upoštevati.“

12 Oddelek III te direktive, ki vsebuje člene od 7 do 11, ureja posamična dovoljenja, kadar položaj upravičuje izdajo takih dovoljenj. Člen 8(1), prvi pododstavek, navedene direktive določa, da „[so] pogoji, ki so določeni poleg pogojev za splošna dovoljenja in se lahko uporabijo glede posamičnih dovoljenj, navedeni v točkah 2 in 4 priloge“. V skladu s točkama 2.1 in 4.2 navedene priloge gre zlasti za pogoje, ki so namenjeni zagotavljanju spoštovanja bistvenih zahtev, in za posebne pogoje, ki se nanašajo na uporabo in učinkovito upravljanje z radijskimi frekvencami.

13 Na podlagi člena 10(1) Direktive 97/13 lahko države članice omejijo število posamičnih dovoljenj, če je to potrebno za učinkovito uporabo radijskih frekvenc. V skladu z odstavkom 2, prva alinea, navedenega člena morajo pri tem primerno upoštevati zlasti to, da mora biti kar najbolj dosežena korist uporabnikov in da se pospešuje razvoj konkurence. Odstavek 3, prvi pododstavek, istega člena državam članicam nalaga, naj izdajo taka posamična dovoljenja na podlagi izbirnih meril, ki morajo biti objektivna, nediskriminatorna, podrobna, pregledna in sorazmerna.

14 Člen 11(1) navedene direktive določa, da se pri izdaji dovoljenj lahko predpišejo pristojbine „zgolj zaradi pokritja upravnih stroškov podelitve, upravljanja, nadzora in uporabe zadevnih posamičnih dovoljenj“. Poleg tega odstavek 2 tega člena določa:

„Ne glede na odstavek 1 lahko države članice svojim nacionalnim regulativnim organom, če je treba posebej po omejenih virih, dovolijo, da določijo dajatve, ki izražajo potrebo po zagotovitvi optimalne uporabe teh virov. Te dajatve morajo biti nediskriminatorne in morajo posebej upoštevati potrebo po spodbujanju razvoja inovativnih storitev in konkurence.“

15 Direktiva 97/13 je bila razveljavljena in od 25. julija 2003 nadomeščena z Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva) (UL L 108, str. 33).

16 Člen 9 zadnjenavedene direktive določa:

„[...]“

3. Države članice lahko podjetjem dovolijo, da prenesejo pravice do uporabe radijskih frekvenc na druga podjetja.

4. Države članice poskrbijo za uradno obvestitev nacionalnega regulativnega organa, odgovornega za dodelitev spektra, o tem, da namerava podjetje prenesti pravice do uporabe radijskih frekvenc ter da vsak prenos poteka skladno s postopki, ki jih določijo nacionalni regulativni organ, in da je ta prenos objavljen. Nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se konkurenca zaradi take transakcije ne izkrivlja. Če je uporaba radijskih frekvenc usklajena zaradi uporabe Odločbe št. 676/2002/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o pravnem okviru za politiko radijskega spektra v Evropski skupnosti (UL L 108, str. 1)] (Odločba o radijskem spektru) ali drugih ukrepov Skupnosti, tak prenos ne sme povzročiti spremembe uporabe te radijske frekvence.“

Nacionalna ureditev

17 Na podlagi člena 1(1) zakona o brezžični telegrafiji iz leta 1949 (Wireless Telegraphy Act 1949, v nadaljevanju: WTA 1949) brez dovoljenja na podlagi tega člena, ki ga izda državni

sekretar, ni mogoče postaviti ali uporabljati postaje brezžične telegrafije ali namestiti ali uporabljati naprave za brezžično telegrafijo. WTA 1949 določa kazenske sankcije za kršitve te prepovedi.

18 Člen 2(1) zakona o brezžični telegrafiji iz leta 1998 (Wireless Telegraphy Act 1998, v nadaljevanju: WTA 1998) vsebuje smernice za postopek izdajanja dovoljenj, ki državnemu sekretarju predvsem omogočajo prejem zneskov, ki so višji od administrativnih stroškov. Na podlagi odstavka 2(c) tega člena je pri teh zneskih upoštevan interes po spodbujanju:

- učinkovitega upravljanja in uporabe elektromagnetnega spektra;
- vseh gospodarskih koristi, ki izhajajo iz uporabe brezžične telegrafije;
- razvoja inovacijskih storitev in
- konkurence pri zagotavljanju telekomunikacijskih storitev.

19 Člen 3(1) WTA 1998 določa:

„Zaradi interesa po spodbujanju optimalne uporabe elektromagnetnega spektra lahko državni sekretar s predpisi določi, da je treba zahtevke za izdajo dovoljenj za brezžično telegrafijo v primerih, ki so določeni v navedenih predpisih, ali v primerih, ki jih sam določi na podlagi navedenih predpisov, vložiti v skladu s postopkom, ki:

- (a) je določen v sporočilu, ki ga objavi sam na podlagi navedenih predpisov, in
- (b) vsebuje zahtevo, naj ponudnik vloži ponudbo, v kateri je naveden znesek, ki ga je za pridobitev dovoljenja pripravljen plačati državnemu sekretarju.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

20 Državni sekretar je spomladi leta 2000 na podlagi javne dražbe dodelil dovoljenja, obravnavana v postopku v glavni stvari .

21 Dovoljenja so prejele družbe, ki so ponudile najvišji znesek za predlagani sklop frekvenc, med katerimi je bil en sklop pridržan za novinke na trgu. Po dražbi so dražiteljice plačale skupaj 22.477.400.000 GBP.

22 Dražbo je v imenu državnega sekretarja vodila Radiocommunications Agency (agencija za radiokomunikacije), ki je izvršilna agencija državnega sekretarja za trgovino in industrijo. DDV med dražbenim postopkom ni bil nikjer omenjen.

23 Tako dodeljena dovoljenja potečejo 31. decembra 2021, razen če jih državni sekretar prekliče ali če se jim imetnice odpovejo.

24 Ker so družbe dražiteljice menile, da so bile te dodelitve predmet DDV in da je bil DDV vključen v plačane zneske, so zahtevale vrnitev zneskov, ki naj bi jih plačale iz naslova DDV na podlagi nacionalne zakonodaje, s katero je bil prenesen člen 17 Šeste direktive. Ker so bili njihovi zahtevki zavrnjeni iz razloga, da izdaja dovoljenj, obravnavanih v postopku v glavni stvari, ni predmet DDV, so začele postopek pri predložitvenemu sodišču.

25 V teh okoliščinah je VAT and Duties Tribunal v Londonu prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba v okoliščinah, navedenih v izjavi o dejstvih, nespornih med strankami, pojem ‚gospodarska dejavnost‘ v smislu člena 4(1) in (2) Šeste direktive razlagati tako, da vsebuje

izdajanje dovoljenj za mobilne telekomunikacije tretje generacije s strani državnega sekretarja z dražbo pravic za uporabo telekomunikacijske opreme v določenih delih elektromagnetnega spektra (v nadaljevanju: [zadevna] dejavnost), in katere ugotovitve so pomembne za odgovor na to vprašanje?

2. Katere ugotovitve so v okoliščinah, navedenih v izjavi o dejstvih, nespornih med strankami, pomembne za odgovor na vprašanje, ali je državni sekretar pri opravljanju [zadevne] dejavnosti deloval kot „organ oblasti“ v smislu člena 4(5) Šeste direktive?

3. Ali se v okoliščinah, navedenih v izjavi o dejstvih, nespornih med strankami, lahko šteje, da je (i) [zadevna] dejavnost delno gospodarska dejavnost in/ali (ii) da jo delno opravlja organ javnega prava, ki deluje kot organ oblasti, tako da je delno predmet DDV na podlagi Šeste direktive?

4. Kakšna mora biti stopnja verjetnosti znatnega izkrivljanja konkurence v smislu člena 4(5), drugi pododstavek, Šeste direktive in v kolikšnem času od opravljanja take dejavnosti, kot je [zadevna] dejavnost, mora priti do takega izkrivljanja konkurence, da se na podlagi navedene določbe lahko šteje, da je oseba, ki to dejavnost opravlja, glede nje davčna zavezanica? V kolikšni meri, če sploh, na delo davčne nevtralnosti vpliva na odgovor na to vprašanje?

5. Ali se pojem „telekomunikacije“ iz Priloge D k Šesti direktivi (na katero se sklicuje člen 4(5), tretji pododstavek, [te] direktive) nanaša tudi na izdajanje dovoljenj za mobilne telekomunikacije tretje generacije s strani državnega sekretarja na podlagi dražbe pravic uporabe telekomunikacijske opreme v določenih delih elektromagnetnega spektra v okoliščinah, navedenih v izjavi o med strankami nespornih dejstvih?

6. Če se (i) država članica odloži, da bo člen 4(1) in (5) Šeste direktive prenesla s sprejetjem zakona, ki določa, da je določen javni organ (kot je v postopku v glavni stvari United Kingdom Treasury) pristojen za sprejemanje navodil, s katerimi se doloži, katere dobave blaga in storitev javnih organov so izenačene z obdavčljivimi transakcijami, in če (ii) ta javni organ v skladu s to pristojnostjo sprejme ali namerava sprejeti navodila, ki določajo, da so določene transakcije predmet DDV, ali je na delo iz točke 8 sodbe z dne 13. novembra 1990 v zadevi Marleasing (C-106/89, Recueil, str. I-4135) pomembno za razlago tega nacionalnega zakona in teh navodil (in če je, v čem je njegov pomen)?

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

26 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem sprašuje, ali je dejavnost, kot je izdajanje dovoljenj, obravnavanih v postopku v glavni stvari, s strani državnega sekretarja na podlagi dražbe, „gospodarska dejavnost“ v smislu člena 4(1) in (2) Šeste direktive.

27 V skladu s členom 4(1) Šeste direktive je davčni zavezanec vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno opravlja katero koli gospodarsko dejavnost iz odstavka 2 tega člena, ne glede na namen ali rezultat te dejavnosti. Pojem „gospodarska dejavnost“, opredeljen v navedenem odstavku 2, obsega vse dejavnosti proizvajalcev, trgovcev in oseb, ki opravljajo storitve, in zlasti izkoriščanje premoženja v stvareh ali pravicah, ki je namenjeno trajnemu doseganju dohodka.

28 V tem pogledu je treba pojasniti, da čeprav člen 4 Šeste direktive za DDV določa zelo široko področje uporabe, se ta določba nanaša zgolj na gospodarske dejavnosti (glej v tem smislu sodbe z dne 11. julija 1996 v zadevi Régie dauphinoise, C-306/94, Recueil, str. I-3695, točka 15; z dne 29. aprila 2004 v zadevi EDM, C-77/01, Recueil, str. I-4295, točka 47, in z dne 26. maja 2005

v zadevi Kretztechnik, C-465/03, ZOdl., str. I-4357, točka 18).

29 Iz ustaljene sodne prakse prav tako izhaja, da analiza opredelitve pojmov davčni zavezanec in gospodarske dejavnosti kaže, da zajema pojem gospodarske dejavnosti široko področje in da gre za objektivni pojem v smislu, da se dejavnost obravnava sama po sebi, neodvisno od njenega namena ali rezultata (glej zlasti sodbo z dne 21. februarja 2006 v zadevi University of Huddersfield, C-223/03, ZOdl., str. I-1751, točka 47, in navedena sodna praksa).

30 Iz odločbe predložitvenega sodišča izhaja, da je bila v zadevi v glavni stvari dejavnost, ki jo je izvajal državni sekretar, taka, da je gospodarskim subjektom na podlagi dražbe dodeljeval pravice uporabe določenih frekvenc elektromagnetnega spektra za določen čas. Na koncu dodelitvenega postopka so ti subjekti prejeli dovoljenje za izkoriščanje tako pridobljenih pravic za postavitev telekomunikacijske opreme za upravljanje z natančno določenimi deli navedenega elektromagnetnega spektra.

31 Ugotoviti je torej treba, ali je izdajo takega dovoljenja treba po naravi šteti za „izkoriščanje premoženja“ v smislu člena 4(2) Šeste direktive.

32 Najprej je treba pojasniti, da se v okviru te odločbe pojem „izkoriščanje“ v skladu z zahtevami načela nevtralnosti skupnega sistema DDV nanaša na vse transakcije, s katerimi se od zadevnega premoženja trajno dosega dohodek, ne glede na njihovo pravno obliko (glej v tem smislu sodbo z dne 4. decembra 1990 v zadevi Van Tiem, C-186/89, Recueil, str. I-4363, točka 18; zgoraj navedeno sodbo EDM, točka 48, in sodbo z dne 21. oktobra 2004 v zadevi BBL, C-8/03, ZOdl., str. I-10157, točka 36).

33 V zvezi s tem je treba poudariti, da je dejavnost, obravnavana v postopku v glavni stvari, sestavljena iz izdaje dovoljenja gospodarskim subjektom za izkoriščanje pravic uporabe in posledično za ponujanje storitev na trgu mobilnih telekomunikacij za plačilo.

34 Taka dejavnost je torej sredstvo za izpolnitev pogojev prava Skupnosti, katerih namen je zlasti zagotoviti smotrno rabo frekvenčnega spektra in preprečevati vse škodljive motnje med radijskimi telekomunikacijskimi sistemi in drugimi prostorskimi ali zemeljskimi tehničnimi sistemi ter učinkovito upravljanje z radijskimi frekvencami, kot skupaj izhaja iz členov 2(1)(d), 4(1) in 8(1) Direktive 97/13.

35 Poleg tega je treba poudariti, da je, tako na podlagi Direktive 97/13 kot WTA 1949 in WTA 1998, izdaja takih dovoljenj v izključni pristojnosti zadevne države članice.

36 Taka dejavnost, kot je dejavnost, obravnavana v postopku v glavni stvari, je tako nujen prvi pogoj za dostop takih gospodarskih subjektov, kot so tožene stranke v postopku v glavni stvari, do trga mobilnih telekomunikacij. Ta dejavnost ne vključuje udeležbe pristojnih nacionalnih organov na navedenem trgu. Zgolj ti subjekti, imetniki dodeljenih pravic, namreč z delovanjem na obravnavanem trgu izkoriščajo zadevno premoženje z namenom trajnega doseganja dohodka.

37 V teh okoliščinah tako dejavnost, kot je dejavnost, obravnavana v postopku v glavni stvari, izvajajo gospodarski subjekti. V tej zvezi je treba poudariti, da ni pomembno, da imajo navedeni subjekti možnost pozneje prenesti svoje pravice do uporabe radijskih frekvenc. Takega prenosa, poleg tega da ostane v skladu s členom 9(4) Direktive 2002/21 pod nadzorom nacionalnih regulativnih organov, odgovornih za prenos frekvenc, namreč niti ni mogoče izenačiti z izdajo dovoljenja s strani javnih organov.

38 Z izdajo takega dovoljenja zato pristojni nacionalni organ ne izkorišča premoženja, ki ga sestavljajo pravice uporabe radio-frekvenčnega spektra, z namenom trajnega doseganja dohodka.

Ta organ s postopkom izdaje izključno izvaja dejavnost nadzora in normiranja uporabe elektromagnetnega spektra, za kar je izrecno pooblaščen.

39 Dejstvo, da je za izdajo takih dovoljenj, kot se obravnavajo v postopku v glavni stvari, treba plačati dajatve, pa ne spreminja pravne narave te dejavnosti (v tem smislu glej sodbo z dne 18. marca 1997 v zadevi *Diego Cali & Figli*, C-343/95, *Recueil*, str. I-1547, točka 24, in navedena sodna praksa).

40 Zato to izdajanje dovoljenj ni „gospodarska dejavnost“ v smislu člena 4(2) Šeste direktive.

41 Tega sklepa ni mogoče izpodbiti z utemeljitvijo, da glede na člen 4(5) te direktive ni izključeno, da regulativna dejavnost osebe javnega prava ne bi mogla biti gospodarska dejavnost v smislu člena 4(2) te direktive, tako da bi bilo treba šteti, da je ta oseba za to dejavnost davčna zavezanka.

42 Tudi če bi bilo namreč tako regulativno dejavnost mogoče označiti za gospodarsko dejavnost, pa uporaba člena 4(5) Šeste direktive vseeno zahteva predhodno ugotovitev, da je zadevna dejavnost gospodarska. Vendar pa iz odgovora v točki 40 te sodbe izhaja, da ne gre za tak primer.

43 Glede na zgornje ugotovitve je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4(1) in (2) Šeste direktive razlagati tako, da izdajanje takih dovoljenj, kot se obravnavajo v postopku v glavni stvari, s strani nacionalnega regulativnega organa, odgovornega za dodelitev frekvenc, na podlagi dražbe pravic uporabe telekomunikacijske opreme, ni gospodarska dejavnost v smislu te določbe in zato ne sodi na področje uporabe te direktive.

Druga vprašanja

44 Upoštevaajoč odgovor na prvo vprašanje na druga vprašanja ni treba odgovarjati.

Stroški

45 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališča Sodišča, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 4(1) in (2) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero je treba razlagati tako, da izdajanje takih dovoljenj, kot so dovoljenja za mobilne telekomunikacije tretje generacije, imenovane „UMTS“, s strani nacionalnega regulativnega organa, odgovornega za dodelitev frekvenc, na podlagi dražbe pravic uporabe telekomunikacijske opreme, ni gospodarska dejavnost v smislu te določbe in zato ne sodi na področje uporabe te direktive.

Podpisi

* Jezik postopka: angleščina.